'పద'త్రయమ్

విరించి ఇల్లాలుకు భర్తమీద వల్లమాలినంత కోపం వచ్చింది. "చేస్తున్న బ్రహ్మకార్యం చాలుకాని, ఇంతటితో కట్టిపెట్టి బయలుదేరండి! ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యం ఆయింది. అందరూ మనకోసం ఎదురుచూస్తూ ఉంటారు" అంటూ హెచ్చరిక చేసింది.

బ్రహ్మదేవుడు కూర్చున్న చోటునుంచి కదలలేదు. చేస్తున్న పని ఆపలేదు. ఇల్లాలి వంక కన్నెత్తి చూడలేదు.

శ్రీవాణికి అరికాలిమంట నెత్తికి వచ్చింది. అంశ మారి మహిషాసుర మర్దని అంత రోషం వచ్చింది.

ఒక్క అడుగు ముందుకు వేసింది. ఏదో చెప్పబోయింది.

సృష్టికర్త తను చేస్తున్న పని క్షణకాలం ఆపి, ఆ చదువుల సరస్వతి వంక చూశాడు. నాలుగు ముఖాలు నాలుగు దిక్కులా చిరునవ్వులు నవ్వాయి.

"నీ రూపు తెలుపు

నీ హంస తెలుపు

నీ హస్త పుస్తకము తెలుపు"

అని రాగయుక్తంగా అంటూ వుంటే ఇల్లాలి వదనంలో దరహాసం, అంతలోనే కొంటెతనం దోబూచులాడింది. చిరునవ్వుగా శ్రీవారి వంక చూస్తూ, "నారద తుంబురులకు మీరు పోటీ వస్తే ఎట్లా? సుస్వరంగా పలికేదే సంగీతం- తెలుసా?' అని అంది. ఆ మాటలో బ్రహ్మగారి వాణి మూగబోయింది. పాట ఆగిపోయింది. నాలుగు ముఖాలు చిన్నబోయాయి. కాని అంతలోనే తెప్పరిల్లుకుని-

"నువ్వు అనవసరంగా కంగారు పడుతున్నావు. కలియుగంలో, అందులోనూ భూలోకంలో ఇటువంటి కార్యక్రమాలు సకాలంలో ప్రారంభం కావు. ముఖ్య అతిథి అందరి కంటె ముందుగా రావడం సభ మర్యాద కాదు. ఒక్క అడుగు ఆలస్యంగా వెళ్ళడమే అందరికీ క్షేమం."

"ఎంత ఆలస్యంగా వెళితే మంచిది?"

"మనం ఒక ఘడియ కాలం ఆగి వెడదాము. ఈలోపల ఈనాటి మానవ సృష్టి కార్యక్రమం 'కోటా' కూడా పూర్తి అవుతుంది.

ఆవిడ ఒక్క అడుగు ముందుకు వచ్చి ఆ జీవుడి వంక చూచింది. అప్రయత్నంగా ఆవిడ హృదయంలోంచి దేవభాషలో మూడు వాక్యాలు వెలుపలకు వచ్చాయి.

"ముఖంలో ఎంత కళ ఉంది!!"

"ఎంత అందంగా ఉన్నాడు!!"

"ఎంత అదృష్టవంతుడు!!!"

బ్రహ్మ ముఖం నుంచి నిట్టూర్పు వెలువడింది. కుంచె తీసుకుని ఆ జీవుడి నుదుటి మీద మూడు మాటలు వ్రాశాడు. సరస్వతి ఆయన వంక ఆశ్చర్యంగా చూచి "ఇది బ్రహ్మలిపి కాదే" అంది. బ్రహ్మ ముఖంలో సంతోషం లేదు. నెమ్మదిగా సమాధానం చెప్పాడు.

"మిగతా యుగాలలో జన్మించిన వ్యక్తులు యజ్ఞయాగాది క్రతువులు, నిత్య సంధ్యా అనుష్ఠానాలతో సర్వశక్తిమంతులై బ్రహ్మ వ్రాసిన వ్రాత తేలికగా అర్థం చేసుకుని ఆ ప్రకారంగా జీవించేవారు. కాని కలియుగంలోని ఈ అన్నగత ప్రాణులకు- ఉదర పోషణార్థం బహుకృత వేషం వేసే ఈ అల్ప ఆయుర్దాయ ప్రాణులకు, యజ్ఞయాగాదులకు, సంధ్యఅనుష్ఠానాలకు సమయం ఎక్కడ? ఇతరుల తలవ్రాతలు మార్చడానికి అనుక్షణం తాపత్రయపడే ఈ మానవులకి బ్రహ్మవ్రాత చదవగల శక్తి ఎక్కడ? అందుకనే వారి వారి మాతృభాషలలో వ్రాస్తున్నాను..." అని అంటూంటే హంస విసుగ్గా రెప్పలు రెపరెప లాడించింది.

ఆ శబ్దానికి అర్థం "బ్రహ్మగారూ! ఉపన్యాసం ఆపండి. అమ్మగారికి ఆలస్యం అవుతోంది. బయలుదేరండి."

హంస మాటలు ఈ పరమహంసలు విన్నారు. లిప్త కాలంలో దివి నుండి భువికి సాగిపోయారు.

చిత్రగుప్తుడు తన చిట్టాలో ఒక క్రొత్త పేరు వ్రాశాడు.

"పరబ్రహ్మశాస్త్రి!"

* * *

ఆ క్షణంలో ఆంధ్రదేశంలో ఒక సామాన్య మధ్యతరగతి కుటుంబీకుడు రామచంద్రయ్యగారి ఇంట్లో పిడుగు పడ్డంత నిశ్శబ్దం!

ఇల్లాలి హృదయంలో ఆనందం, సిగ్గు, మనస్సులో సంకోచం, భయం, ఏదో చెప్పలేని ఆందోళన.

నాలుగు మాసాల అనంతరం ఇంటికి వచ్చిన భర్తతో ఏకాంతంలో గోముగా చెప్పింది.

"ఈరోజు లేడీ డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్లాను."

"ఎందుకు? ఏమొచ్చింది? బాగానే వున్నావుగా?" అని చిరాకుగా అన్నాడు.

ఇల్లాలి హృదయంలో ఆనందం లుప్తమైంది. భయం వేసింది.

"బెల్లంకొట్టిన రాయిలాగా మాట్లాడవేం? ఆవిడ ఏం చెప్పింది?"

"నాకు ఇప్పుడు ఐదోనెల అని చెప్పింది."

ఈ మాటలకు ఆ మానవుడు సంబరపడలేదు. ఇల్లాలిని దగ్గరకు తీసుకోలేదు. నరసింహావతారం ఎత్తి,

"ఈ సంసారం ఈదటం నావల్ల కాదు. ఉన్నవాళ్లు చాలు. ఈ బిడ్డ మనకు వద్దు. అబార్షన్ చేయించుకో."

సుశీలమ్మగారు భయపడుతూనే చెప్పింది. "ఆ విషయం డాక్టరుగారితో చెప్పానండి. ఇప్పుడు వీలుకాదు. తల్లి ప్రాణానికి ప్రమాదం అన్నారండి."

ఆయన ఏదో చెప్పబోయాడు. కోపంతో రంకెలు వేయబోయాడు. ఇంత కాలం తనతో జీవితాన్ని పంచుకుని సుఖాల కన్నా కష్టాలే ఎక్కువ భరించిన ఆ మాతృమూర్తి వంక చూశాడు. చితికిపోయి చిరిగిపోయిన ఆ దైన్యమూర్తి వంక చూశాడు. కోపం తాటాకు మంటలాగా చల్లారిపోయింది.

"ఈ బిడ్డను ఎల్లా పెంచుతావో ఏమో? నువ్వు చూసుకోవలసిందే, నావల్ల కాదు" అని అన్నాడు.

ఆ చూలాలికి కన్నీళ్ళే సూడిదలయ్యాయి. పక్కయింటి పిన్నిగారూ, ఎదురింటి మామ్మగారి ధర్మమా అని గండం గడిచి బయటపడ్డది.

పరబ్రహ్మం పుట్టాడు.

ఈమధ్య కాలంలో ఇంత అందమైన, బలమైన పిల్లవాణ్ణి చూడలేదని ఆ తల్లిని ఆబాలగోపాలం ఏకగ్రీవంగా అభినందించారు. ఆ పసివాడిని మనసారా దీవించారు.

కొనవలసిన పాల డబ్బాలు లెక్కవేసుకుంటూ ఇంటి యజమాని పెదవి విప్పలేదు. చిరునవ్వుతో ఇల్లాలిని పలుకరించలేదు.

మిగతా పిల్లలకి ఈ పసివాడు తమ సాటివాడుగా కనిపించలేదు.

బారసాల లేదు! అన్నప్రాశన అసలే లేదు! అక్షరాభ్యాసం విషయం అడగనే అక్కర్లేదు. పెద్దన్నయ్య పగిలిపోయిన పలక, చిన్నన్నయ్యకు పొట్టి అయిన చొక్కా

వేసుకుని తనంతట తాను బడికి వెళ్ళాడు. ఇంటికి తిరిగి వచ్చేసరికి పిల్లవాడు కనబడలేదని తల్లి ఆందోళన చెందుతూ వెతికి తీసుకురావల్సిందని భర్తను బతిమాలుతోంది.

పిల్లవాడిని చూడగానే తండ్రి అడిగిన ప్రశ్న- "ఇంతసేపూ ఎక్కడ చచ్చావు?'

పరబ్రహ్మం దగ్గరనుంచి స్పష్టంగా, ధైర్యంగా సమాధానం వచ్చింది.

"బడికి వెళ్ళాను."

అమ్మ కళ్ళల్లో ఆనందం కనిపించింది. పిల్లవాడిని దగ్గరకు తీసుకుని నెమ్మదిగా అడిగింది.

"బడిలో ఏం నేర్పారు?"

"పాట నేర్పారు. వచ్చేసింది. పాడనా" అని పరబ్రహ్మం అడిగాడు.

"పాటా? పాడు, వింటాను"

పరబ్రహ్మం పాట పాడటం మొదలుపెట్టాడు.

"ఉదయతి సూర్యః రజనీ జాతే!
వికసతి పుష్పం పవనో ఆతే
ప్రసరతి గంధః గుంజతి భృంగః
ఉదయాకాశే అభినవ రంగః!"

అమ్మ ఆశ్చర్యంగా బిడ్డవంక చూస్తోంది. తండ్రి ఏదో పెడసరంగా అనబోయాడు. ఇంతకాలం మౌనంగా వున్న ఆ సహనశాంతమూర్తి ఈనాడు భర్తను శాసించింది. "నా బిడ్డను ఏమీ అనవద్దు."

ఇన్నేళ్ళ కాపురంలో ఇల్లాలిని ఈ రూపంలో ఎన్నడూ చూడని వ్యక్తి భయంతో, ఆశ్చర్యంతో ఒక్క అడుగు వెనక్కు వేశాడు.

"నువ్వు, నీ బిడ్డ ఏం చేసుకుంటారో నీ ఇష్టం! నేనే పరాయివాడిని! మిమ్మల్ని అనవలసిన అవసరం నాకేమిటి?" అంటూ అక్కడనుంచి బయటకు వెళ్ళిపోయాడు.

కాలం ఎవరికోసమూ ఆగలేదు. తన దారిని అది ముందుకు సాగిపోయింది.

తనని ఏనాడు పట్టించుకోని తండ్రి యీనాడు లేడు. అనుక్షణం, అహర్నిశలు తన కోసం అలమటించిన తల్లి లేదు. తోడబుట్టిన వాళ్లు ఎక్కడ ఉన్నారో ఏం చేస్తున్నారో తెలియదు.

తెలిసినదల్లా తనకు యింతకాలం ఆశ్రయమిచ్చి సకల శాస్త్రాలలో నిష్ణాతుడిని చేసిన గురువుగారికి - గురుపత్నికి తన కారణంగా యీనాడు షష్ఠాష్టకంగా ఉంది.

"పిల్లవాడు గుణవంతుడు, సుందరుడు, ఏకసంథాగ్రాహి, విద్వాంసుడు... నాకు అన్ని విధాల తగిన అల్లుడు... ఎట్టి సందర్భంలో తిరస్కరించవలసిన సంబంధం కాదు." ఇది గురువుగారి అభిప్రాయం.

"ఇల్లు వాకిలి లేని అనాథకు, దిక్కు, మొక్కూ లేని వాడికి నా కంఠంలో ప్రాణం వుండగా నా కూతురిని యివ్వడానికి నేను అంగీకరించను" అని గురు పత్ని నిర్ణయం.

"అందగాడె, విద్వాంసుడె, కాని దరిద్రుడు. మా పంచన బ్రతుకుతున్నవాడు దరిద్రుడిని నేను వివాహం చేసుకోను!" ఇది పెండ్లి కుమార్తె నిర్ణయం. దానికి తిరుగులేదు.

పరబ్రహ్మం మౌనంగా ఆ ముగ్గురి వంక చూశాడు. మనస్సులో వెయ్యి ప్రశ్నలు వచ్చాయి.

నిలువ నీడలేని తనకు ఆశ్రయమిచ్చి - తనకు సర్వశాస్త్రాలలో ముఖ్యంగా శిల్ప శాస్త్రంలో నిష్ణాతుడిని చేసిన గురువుగారు ఒక వంక!

ఆకలితో పాటు - తనలోని సంగీత పిపాసకు దోహదం చేసి యీ గంధర్వ విద్యలో తనను సాటిలేని మేటి మొనగాడిని చేసిన గురుపత్ని యింకొక ప్రక్కన,

అనుక్షణం తన ప్రతిభను - పదిమందికి సగర్వంగా చెప్పి మురిసిపోయే గురు పుత్రిక యింకొక ప్రక్కన!

నిన్నటిదాకా వీరంతా తన ఆత్మీయులే. కాని ఎందుకని అకస్మాత్తుగా వీరందరికి తన మీద యింత ద్వేషం, కోపం, చులకన.

తను ఆనాడు - యీనాడు ఒంటరి వాడు - ఎవ్వరికి ఏమీ కాని వాడు! తన జీవితంలో అంతా సంఘర్షణ, అంతా వైరుధ్యమే.

శిల్పిగా ఉద్యోగం అర్థిస్తే - కూని రాగాల వాళ్ళు మాకు అక్కర్లేదని అన్నారు.

సంగీత ఆచార్యుడుగా ప్రయత్నంచేస్తే రాళ్ళ మధ్య బ్రతికే వాళ్ళు మాకు వద్దు అని నిరాకరించారు.

అప్పుడు మనస్సును మధనం చేసిన ప్రశ్న.

నా జీవితం ఎందుకిలా జరుగుతోంది?

ఆ నగరానికి ధర్మ ప్రచారానికి వచ్చిన పీఠాధిపతులని యిదే ప్రశ్న సవినయంగా వేశాడు.

"నేను ఎవరిని? నా బ్రతుకు ఎందుకు యిలా అవుతోంది?" పీఠాధిపతి, పరివ్రాజిక, పరమాచార్యులవారు యీ ప్రశ్న శ్రద్ధగా విన్నారు. అమృతం నిండిన

కనులతో ఆయన వంక చూశారు. దగ్గరకు రమ్మని సైగ చేశారు. ఉచిత ఆసనం చూపించారు.

పరబ్రహ్మం అంజలి ఘటించి స్వామి వారి సమక్షంలో కూర్చున్నాడు.

స్వాములవారి కనుసన్నలలో మెలిగే సిబ్బంది, అప్పుడే ఆలయం నుంచి వచ్చిన పూలమాల, బంగారు పువ్వులు అల్లిన పండిత శాలువా, వెండి పళ్ళెంలో తీసుకువచ్చారు.

పీఠాధిపతులు స్వయంగా శాలువా కప్పారు. మెడలో పూలమాల వేశారు. అక్షింతలు శిరస్సున ఉంచి ఆశీర్వదించారు.

పరబ్రహ్మం ఆనందంతో ఆశ్చర్యంతో మూగబోయాడు.

స్వర్గంలో ఉన్న అమ్మ మనస్సులో మెదిలింది. ఈనాడు ఆవిడ యిక్కడ వుంటె ఎంత సంతోషించేదో అంత ఆనందంలోను కంఠం గద్గదమైయింది. కన్నీరు ఆగటం లేదు.

స్వామి వారి హస్తం యితని శిరస్సుపై ఉంచారు. తన నుదుటి వంక చూశారు. అంతలోనే అంతర్ముఖులైయ్యారు. అప్రయత్నంగా నోటి వెంట మూడు మాటలు వెలువడ్డాయి.

"కాదు - వద్దు - లేదు"

పరబ్రహ్మం "ఏమంటున్నారు స్వామి" అని అడిగాడు.

"సృష్టికర్త నీ నుదుట వ్రాసిన మాటలు చదువుతున్నాను."

"ఈ మాటల అర్థమేమిటి?"

"యోగ జాతకము కాదు - భవభందాలు వద్దు. మరు జన్మలేదు." అంటే కర్మ శేషము రవ్వంత మిగిలి దాని పరిహారం కోసమే యీ జన్మ. అందుకనే నీవు అందరూ కావాలనుకున్నా నిన్ను కావాలని ఎవ్వరు కోరుకోలేదు. వారికి నీ మీద ద్వేషం లేదు. గౌరవం వుంది" అని స్వాములవారు అన్నారు.

"కాని ఎవ్వరికి ప్రేమ లేదు" అని పరబ్రహ్మం బాధతో అన్నాడు.

స్వాములవారు చిరునవ్వు నవ్వారు.

"లోకం యోగులను గౌరవిస్తుంది! పూజిస్తుంది కాని ప్రేమించదు. నీ విషయంలో కూడా అదే జరిగింది. నిన్ను గౌరవించిన వారు నిన్ను ప్రేమించాలని కోరుకోవడమే నీ జీవితంలో దుఃఖానికి కారణం."

పరబ్రహ్మానికి మనస్సు తేలిక అయింది. దుఃఖం దూరమైయింది. మనస్సు వేసిన బొమ్మలను మనస్సే చెరిపి వేసింది. ఆకారణంగా ఆనందం కలుగుతోంది.

"ఈ శేష జీవితంలో నా కర్తవ్యం" అని అడిగాడు.

స్వాములవారు ఆశీర్వదిస్తూ "అశాశ్వతమైన దాని నుంచి శాశ్వతమైన దానిని సృష్టించు.

రూపధ్యాన రత్నావళికి ప్రాణం పొయ్యి. నువ్వు చెక్కిన దేవతా మూర్తులను చూస్తుంటే మైమరిపించే గానం వినిపించాలి.

నువ్వు ఆలపించే గానంలో దేవతా మూర్తుల రూపాలు కనిపించాలి.

శిల్పంలో గానాన్ని - గానంలో శిల్పాన్ని సృష్టించు."

పరబ్రహ్మం ఒక్క క్షణం తటపటాయించి చివరిగా ఒక్క ప్రశ్నవేశాడు.

"నేను బ్రహ్మను కాను. మయుడిని కాను. సామాన్య మానవుడిని. యీ పనులు నాకు సాధ్యమా?"

"నీవు సామాన్య మానవుడివి కావు."

"అయితే ఎవరిని?"

స్వాములవారు అనంతంలోకి చూస్తూ అంజలి ఘటియించి 'తత్త్వమసి!' అని అన్నారు.

పరబ్రహ్మం హృదయంలో వెయ్యి వీణలు మ్రోగుతున్నాయి. కన్నుల ముందు అనేక శిల్ప ఖండాలు కదలాడుతున్నాయి.

వెయ్యి స్థంభాల మండపానికి మనస్సులోనే శంఖుస్థాపన జరిగింది.

దివిలోని దేవతలు తథాస్తు! అని అన్నారు.